

๗๐๔ ๑/๕๐๖
๑๙ พค ๖๑
๑.๕รณ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส๒๙๖๒๐
รับที่ : ๘๑๙๓๓๔/๘๖.๕
วันที่ : ๑๙ พ.ค. ๖๑ เวลา: ๙:๑๔

ที่ กค ๑๐๑๐/ ๑๕๕๑๓

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๑
และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๓) / ๑๓๓๑๘
ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๒/๖๘๘๗ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๓. ถ้อยแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. ผลตัวชี้วัดด้านทุนมนุษย์ของประเทศไทย

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาอนุมัติองค์ประกอบคณะผู้แทนไทย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นหัวหน้าคณะเข้าร่วมการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (การประชุมประจำปี) ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ เกาะบาหลี่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ขอให้นำเสนอผลการประชุมดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ การประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๑ เป็นการประชุมร่วมระหว่างผู้ว่าการธนาคารโลกและผู้ว่าการกองทุนการเงินระหว่างประเทศจากประเทศสมาชิก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก โดยนาย Joko Widodo ประธานาธิบดีสาธารณรัฐอินโดนีเซียได้กล่าว

/สุนทรพจน์...

สุนทรพจน์เปิดการประชุม โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับการต่อต้านสงครามการค้าและความขัดแย้งของ ๒ ประเทศมหาอำนาจ และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันในการสนับสนุนการค้าอย่างเสรี รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่สำคัญของเศรษฐกิจโลก เพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน อาทิ การขจัดความยากจน การลดความเหลื่อมล้ำ และการแก้ไขปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น ขณะเดียวกัน นาง Christine Lagarde กรรมการผู้จัดการกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้กล่าวสุนทรพจน์เรียกร้องให้กลุ่มประเทศสมาชิกร่วมมือกันในการเผชิญหน้ากับภาวะเศรษฐกิจและการเงินที่มีความซับซ้อนและมีความผันผวนสูง โดยเฉพาะกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วที่ต้องให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา และรายได้น้อย นอกจากนี้ นาย Jim Yong Kim ประธานธนาคารโลกได้เรียกร้องให้ประเทศสมาชิกตระหนักถึงความสำคัญและเร่งลงทุนในการเพิ่มศักยภาพของทุนมนุษย์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะผู้ว่าการธนาคารโลกของไทยได้มีถ้อยแถลงถึงภาวะเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่องของไทย และได้เสนอมาตรการของรัฐบาลไทยในการสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึง และให้ความมั่นใจว่าประเทศไทยพร้อมให้การสนับสนุนและร่วมมือกับกลุ่มธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีรายละเอียดถ้อยแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๒ การประชุมร่วมของผู้ว่าการประเทศสมาชิกกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ของธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นการประชุมร่วมกันของผู้ว่าการธนาคารโลกของกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Voting Group: SEA Group) ๑๑ ประเทศ และผู้ว่าการกองทุนการเงินระหว่างประเทศของ SEA Group ๑๓ ประเทศสรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ นาย Andin Hadiyanto กรรมการบริหารของ SEA Group ในธนาคารโลก ได้นำเสนอถึงรายงานพัฒนาการโลกปี ๒๕๖๒ ของกลุ่มธนาคารโลกที่ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วทำให้การค้าระหว่างประเทศสามารถทำได้ง่ายขึ้นและส่งผลกระทบต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เน้นทักษะด้านความคิด การวิเคราะห์ และการสื่อสารมากขึ้น โดยประเทศสมาชิกจำเป็นต้องเร่งลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความท้าทายของรัฐบาลในการจัดหารายได้ให้เพียงพอต่อภาระการคลังที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ นาย Andin Hadiyanto ได้รายงานความคืบหน้าของกลุ่มธนาคารโลกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มประเทศสมาชิก โดยเฉพาะการพัฒนาภาคเอกชนของกลุ่มประเทศรายได้น้อยผ่านเครื่องมือที่ผสมผสานจากทุกองค์กรในกลุ่มธนาคารโลก เช่น เงินช่วยเหลือเพื่อพัฒนาภาคเอกชนของสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ การศึกษาภาคเอกชนอย่างเป็นระบบของบรรษัทการเงินระหว่างประเทศ เป็นต้น

๔.๒.๒ นาย Jüda Agung กรรมการบริหารของ SEA Group ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้รายงานถึงภาวะเศรษฐกิจโลกว่า มีการเติบโตแบบไม่ทั่วถึง ท่ามกลางความเสี่ยงหลักใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ความไม่แน่นอนเชิงนโยบายและนโยบายกีดกันทางการค้าที่ทวีความรุนแรงขึ้น ๒) ภาวะทางการเงินที่ตั้งตัวจากการดำเนินนโยบายการเงินแบบหดตัวของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว และ ๓) ความผันผวนจากเงินทุนเคลื่อนย้ายที่ไหลออกจากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ปรับประมาณการของเศรษฐกิจโลกในปี ๒๕๖๑ ลงจากร้อยละ ๓.๙ เหลือร้อยละ ๓.๗ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของประเทศไทยนั้น ได้ปรับประมาณการเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๑ ขึ้นจากร้อยละ ๓.๙ เป็นร้อยละ ๔.๖ ในโอกาสนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้แนะนำให้รัฐบาลของประเทศสมาชิกดำเนินนโยบายการเงินและการคลังอย่างรอบคอบโดยมุ่งเน้นการสร้างมาตรการรองรับ (Buffer) ต่อความผันผวนของเศรษฐกิจโลก เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน และสนับสนุนความร่วมมือแบบพหุภาคีผ่านนโยบายการค้าแบบเสรี

/๔.๒.๓ นาย Maurice...

๔.๒.๓ นาย Maurice Obstfeld และนาง Pinelopi Goldberg ผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้นำเสนอผลกระทบของนโยบายกีดกันทางการค้าต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจในภูมิภาคว่า หากนโยบายกีดกันทางการค้าทวีความรุนแรงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกชะลอตัวประมาณร้อยละ ๑ ในระยะเวลา ๓ ปี และจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นโดยเฉพาะด้านการลงทุนและสร้างความผันผวนในตลาดเงินยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม สำหรับกลุ่มประเทศอาเซียนมีโอกาสจะได้รับประโยชน์จากนโยบายกีดกันทางการค้า หากสามารถปรับตัวและมีมาตรการรองรับที่เหมาะสม

๔.๓. การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ ๘๘

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการของธนาคารโลก ครั้งที่ ๘๘ เป็นการประชุมร่วมระหว่างผู้ว่าการธนาคารโลกจาก ๒๕ กลุ่มออกเสียง (ของประเทศสมาชิก ๑๘๙ ประเทศ) โดยมีนาง Sri Mulyani Indrawati รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสาธารณรัฐอินโดนีเซียและนาย Jim Yong Kim ประธานธนาคารโลกเป็นประธานการประชุม และมีนาย Bambang Brodjonegoro รัฐมนตรีว่าการกระทรวง National Development Planning จากสาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นผู้แทนกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งประเทศไทยร่วมอยู่ด้วยเข้าร่วมการประชุม โดยที่ประชุมได้รับทราบถึงความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อธรรมชาติในการทำงาน โครงการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital Project) เทคโนโลยีทางการเงิน และความเสี่ยงด้านหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้น และได้สนับสนุนให้กลุ่มประเทศสมาชิกเร่งลงทุนเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของตลาดแรงงานให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และเรียกร้องให้กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่มีรายได้น้อยรักษาระดับหนี้สาธารณะให้อยู่ในระดับที่ยั่งยืน

๔.๔ การประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกอบด้วย

๔.๔.๑ การประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางของกลุ่มประเทศอาเซียนกับนาง Christine Lagarde กรรมการผู้จัดการกองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เข้าร่วมการประชุมพร้อมกับผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย สรุปได้ว่า ที่ประชุมได้รับทราบถึงสถานการณ์เงินทุนเคลื่อนย้ายที่ไหลออกจากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อค่าเงินของกลุ่มประเทศอาเซียน และได้เรียกร้องต่อกองทุนการเงินระหว่างประเทศให้มีความยืดหยุ่นในการแนะนำเชิงนโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการรักษาเสถียรภาพทางการเงินและบริหารเงินทุนเคลื่อนย้ายของกลุ่มประเทศอาเซียน และในการให้คำแนะนำแก่ประเทศสมาชิก กองทุนการเงินระหว่างประเทศควรคำนึงถึงบริบทที่ต่างกันของแต่ละประเทศด้วย

๔.๔.๒ การประชุมหารือทวิภาคีกับนาย Zdravko Maric รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสาธารณรัฐโครเอเชีย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของทั้ง ๒ ประเทศได้แลกเปลี่ยนภาพรวมสถานะเศรษฐกิจของทั้ง ๒ ประเทศ พร้อมทั้งเห็นควรให้รื้อฟื้นการเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีที่เก็บจากเงินได้ระหว่าง ๒ ประเทศให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๔.๔.๓ การประชุมหารือทวิภาคีกับนาง Victoria Kwakwa รองประธานธนาคารโลกกำกับดูแลภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และนาง Nena Stoilkovic รองประธานบริหารการเงินระหว่างประเทศกำกับดูแลภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยทั้ง ๒ องค์กรได้แสดงความยินดีในการจัดทำกรอบความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลกที่ใกล้เสร็จสิ้นและขอบคุณประเทศไทยที่ได้สนับสนุนการเพิ่มทุนของกลุ่มธนาคารโลก นอกจากนี้ กลุ่มธนาคารโลกได้เน้นย้ำว่าพร้อมที่จะให้การสนับสนุนประเทศไทยผ่านความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินลงทุนเพื่อพัฒนาภาคเอกชน และโครงการจ้างกลุ่มธนาคารโลกเป็นที่ปรึกษาแบบมีค่าใช้จ่าย รวมทั้งได้แสดงความยินดีและให้การสนับสนุนประเทศไทยซึ่งจะเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒

๔.๔.๔ การประชุมหารือทวิภาคีกับผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินต่างประเทศ อาทิ ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิงคอร์ปอเรชัน

/ธนาคารมิซูโฮ...

ธนาคารมิซูโฮ เป็นต้น โดยสถาบันการเงินต่างประเทศเห็นถึงความสำคัญของประเทศไทยในฐานะศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของอาเซียน และมีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่มั่นคง ระบบการเงินและตลาดทุนที่แข็งแกร่ง และได้แสดงความสนใจสนับสนุนเงินลงทุนในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกของไทย (Eastern Economic Corridor: EEC) ในโอกาสเดียวกันนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กล่าวถึงนโยบายของรัฐบาลไทยที่ต้องการวางรากฐานทางเศรษฐกิจให้แข็งแกร่ง ผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น โครงการ EEC โครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

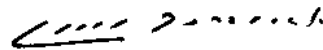
๔.๕ เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มธนาคารโลกได้เปิดเผยรายงานผลตัวชี้วัดด้านทุนมนุษย์ (Human Capital Index: HCI) ในช่วงการประชุมประจำปี โดย HCI เป็นตัวชี้วัดใหม่ของกลุ่มธนาคารโลก เพื่อวัดคุณภาพองค์ความรู้และประเมินถึงศักยภาพด้านผลิตภาพของเด็กแรกเกิดเมื่อเติบโตจนถึงอายุ ๑๘ ปี ซึ่งคำนวณจากข้อมูลของประเทศสมาชิกใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการอยู่รอด (Survival) ของทารกจนถึงวัย ๕ ขวบ ๒) ด้านการศึกษาและคุณภาพขององค์ความรู้ (School) ซึ่งวัดข้อมูลจากจำนวนปีของการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณภาพของการศึกษา โดยใช้ผลคะแนนสอบมาตรฐานจากโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติหรือเทียบเท่า และ ๓) ด้านสุขภาพ โดยคำนวณจากประชากรที่มีภาวะแคระแกร็นและอัตราการอยู่รอดของประชากรจนถึงอายุ ๖๐ สำหรับตัวชี้วัด HCI นั้นมีคะแนนอยู่ระหว่าง ๐ – ๑ โดยประเทศไทยได้คะแนนอยู่ที่ ๐.๖๐ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศฐานะปานกลางค่อนข้างสูง และเป็นที ๔ ในกลุ่มประเทศอาเซียนรองจาก สาธารณรัฐสิงคโปร์ (๐.๘๘) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (๐.๖๗) และ มาเลเซีย (๐.๖๒) ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลคะแนนของประเทศไทยไม่ดีเท่าที่ควร ได้แก่ ผลคะแนน ด้านการศึกษาและองค์ความรู้ในส่วนที่ประเมินโดยผลคะแนนสอบมาตรฐานจากโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติที่อยู่ในระดับต่ำที่ ๔๓๖ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๖๒๕ คะแนน ในขณะที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้ ๕๘๑ คะแนน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ ๕๑๙ คะแนน และมาเลเซียได้ ๔๖๘ คะแนน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบผลการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ปี ๒๕๖๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และพิจารณามอบหมายกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการศึกษาและหาแนวทางพัฒนาคะแนน HCI ของไทยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๘๑

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ jutatitp@fpo.go.th